

Fogpótlás és szemüveg költségtérítés újból

A Magyar Közlöny 68. számában megjelent a régóta várt, a fogpótlás és szemüveg költségtérítés jogintézményét közel másfél év szünet után visszaállító 11/2013. (IV. 23.) BM rendelet. Mint ismeretes az említett támogatási formákat 2012-től egy BM rendelet módosítás szüntette meg, és amelynek visszaállításáért az első perctől fogva minden fórumon és illetékes szervnél küzdöttünk. Kitartásunk célt ért, mivel közel fél éves előkészítő munka után megjelent a támogatás ismételt nyújtásához szükséges jogszabály.

Részletek

Sajnos a rendelet személyi hatálya csak a hivatásos, a nyugállományba helyezett (szolgálati járandóságban részesülők is) és közalkalmazotti állományra terjed ki. A munkavállalókra és a kormánytisztviselőkre tehát nem, pedig azt hangsúlyozottan kértük a rendelet koordinációja során a minisztériumtól. Persze lehet arra hivatkozni, hogy a Munka Törvénykönyve, valamint a kormánytisztviselők jogállását szabályozó törvény nem tartalmaz felhatalmazó rendelkezést a juttatások, költségtérítések rendjének miniszteri szintű szabályozására, de ezen lehetne változtatni, csak akarni kellene!

Az említett támogatások a hivatásos és közalkalmazotti állományt alanyi jogon megilletik, de csak a próbaidő leteltét követően. A nyugállományúak részére a támogatás viszont már csak adható, a rászorultság függvényében és a szociális bizottság javaslatára.

Fogászati költségtérítésként - a társadalombiztosítási jogviszony alapján megtérülő rész, valamint a térítésmentesen igénybe vehető fogászati ellátások kivételével - az egészségügyi szolgáltató által megállapított költségek 75 %-át lehet visszaigényelni. Van azonban egy maximális felső határ, melyet nem lehet túllépni. A felső plafon - vagyis amennyi egy adott évben maximálisan nyújtható - a központi költségvetésről szóló törvény szerinti illetményalap 150 %-a.

A fogászati költségtérítéshez a kérelemhez az alábbi dokumentumokat kell csatolni:

- az elvégzett beavatkozásról szóló orvosi igazolást,
- a beavatkozás szerint részletezett számlát, melyet a belügyi szerv nevére és címére kell kiállítani, de a dolgozó nevének is szerepelnie kell rajta,
- a fogászati szűrővizsgálaton való részvételtől szóló igazolást. Ez nyugállományú esetében természetesen szükségtelen.

Látásjavító szemüveg, illetve kontaktlencse esetében a költségtérítés éves plafonja az illetményalap 30 %-a. A kérelemhez ez esetben is az indokoltságot alátámasztó orvosi igazolást, valamint a belügyi szerv nevére és címére kiállított, de a dolgozó nevét is tartalmazó részletes számlát kell csatolni.

A költségtérítés iránti kérelmeket az állományilletékes parancsnoknál - nyugállományú esetében az utolsó szolgálati hely szerintinél - kell előterjeszteni a hiánytalan kérelmek beérkezését követő 30 napon belül intézkedik a kifizetésről. A nyugállományúak tekintetében azonban hangsúlyozni szükséges, hogy a támogatásban részesítés a szerv költségvetési helyzete is befolyásolja, valamint a szociális bizottság javaslatára is szükség van.

A BM rendelet kizárja költségtérítésre jogosultak köréből azon nyugállományúakat, akiknek a szolgálati viszonya 2012. január 1-jét megelőzően a Hszt.-ben nevesített szankcionált megszüntetési okok valamelyikével szűnt meg: pl. lefokozás. Érthetetlen, de a BM a kizáró okok között szerepel a „lemondás” is, amit természetesen megkifogásoltunk a tervezet koordinációja során. Más vonatkozásba is nem egyszer leírtuk már a Belügyminisztérium illetékeseinek, hogy a „lemondáshoz” indokolatlanul fűz hátrányos jogkövetkezményeket a Hszt., illetve számos végrehajtási és BM szabályzó. Holott a „lemondás” minden más foglalkoztatási jogviszonyban nem más, mint a dolgozói egyoldalú jogviszony megszüntetés lehetősége, és ahhoz éppen ezért nem kapcsolódik negatív jogkövetkezmény. Ez is úgy látszik, hogy a hivatásos szolgálati jogviszony specialitása.

Kértük a jogszabály-tervezet koordinációja során mind a fogászati költségtérítés éves felső plafonjának eltörlését, mind a szemüveg (kontaktlencse) térítés %-os mértékének megemelését az ismert piaci árakra figyelemmel, de javaslatainkból - előre borítékolhatóan - semmi sem valósult meg.

Az új költségtérítéses BM rendelet május 1-től hatályos, azaz kb. másfél év szünet után újra megnyílt a támogatás igénybevételenek lehetősége. A visszamenőleges igényérvényesítés lehetőségét a rendelet nem szabályozza, így a 2012. januártól eddig keletkezett fogászati-, illetve szemüveg kiadások az érintettek pénztárcáját sújtják.

dr. Varga Marianna jogász